

VOOR EEN DEGELIJKE JOB NIET ZOMAAR EEN JOB

MEMORANDUM
2019

ABW-Brussel waardeert de diversiteit van de Brusselse bevolking. De vakbond vertegenwoordigt en verdedigt alle werknemers en werknemsters met en zonder baan.

Alle standpunten in deze tekst hebben betrekking op zowel vrouwen als mannen, en zijn gericht op de collectieve verbetering van de levens- en werkomstandigheden van zo veel mogelijk mensen.

Je kan onze campagne en het programma vinden op de website :

www.abvvbrussel2019.be

WAT ALS... ?

Wat als we met hetzelfde loon minder zouden werken om meer te doen voor anderen ? Wat als een Brusselse vrouw toegang had tot dezelfde jobs aan hetzelfde loon als een... Brusselse man ? Wat als... de Brusselse jongeren een garantie hadden om een job met echte toekomstperspectieven te vinden ? Wat als mobiliteit een bron van economische ontwikkeling zou worden ?

Voor de verkiezingen van 2019 heeft ABVV-Brussel gekozen voor een memorandum bestemd voor onze leden en de Brusselaars. In enkele bladzijden krijg je hier een overzicht van de eisen en waarden van onze organisatie voor de volgende gewestlegislatuur 2019/2024. Dit memorandum dient ook als basis om de verschillende partijprogramma's te evalueren.

De resultaten van de gemeenteverkiezingen van oktober 2018 waren meer dan bemoedigend. Ze bevestigen dat een meerderheid van de Brusselaars het niet eens is met het rechtse beleid van de federale regering en kiest voor een samenlevingsmodel dat rechtvaardiger en duurzamer is.

Alle onderwerpen in dit document zijn gebaseerd op de resoluties die in mei 2018 tijdens ons Statutair Congres werden aangenomen voor de globale campagne in aanloop naar de gewestverkiezingen in mei 2019.

Ons uitgangspunt is zeer eenvoudig: de werknemers en werkneemsters (met of zonder job) opnieuw centraal stellen in de politieke agenda. Dit is de kern van onze organisatie: een progressief pleidooi waarop we met kracht zullen blijven hameren tijdens de hele campagne van deze gewestverkiezingen. Orgelpunt is het 1 meifeest 2019 op het Roupeplein waar we tonen dat het mens is

met ons engagement voor een rechtvaardige, gelijke en duurzame samenleving, en om alle werknemers, met en zonder baan, samen te brengen in de strijd.

Vanaf nu tot de gewestverkiezingen in mei voert ABVV-Brussel campagne op basis van onze drie prioriteiten voor de volgende legislatuur:

- De kwaliteit van de tewerkstelling, want iedereen moet zich kunnen ontwikkelen via werk;
- De diversiteit en het Brusselse model van "samenleven", dat een belangrijke krachtlijn is voor ons Gewest;
- Het recht op de stad, omdat iedereen moet kunnen genieten van echte levenskwaliteit op het vlak van huisvesting, mobiliteit en gezondheid.

Deze thema's worden verder uitgewerkt in de Barometers over de kwaliteit van de werkgelegenheid, het samenleven en de levenskwaliteit in Brussel.

De maand mei nadert en er moet nog veel gebeuren !

De verkiezingen van mei 2019 zijn cruciaal. De toekomst van alle Brusselaars, van wie er woont en er werkt, hangt ervan af... En meer nog, ook een sterk en solidair federaal model hangt ervan af.

Meer dan ooit zetten we ons samen in voor de strijd voor een Brussels beleid dat het imago van ons stadsgewest weerspiegelt: gastvrij, krachtig en met een menselijk gezicht.

Estelle CEULEMANS
Algemeen Secretaris - ABVV-Brussel

1 | WIE ZIJN WIJ ?

ABVV-Brussel verdedigt de belangen van zo'n 190.000 werknemers in Brussel. Elke dag spannen vakbondsafgevaardigden, militanten en werknemers van ABVV-Brussel zich in om onze samenleving rechtvaardiger te maken op politiek, economisch en sociaal vlak.

ABVV-Brussel is niet alleen een onderhandelingsmacht en een echte politieke tegenmacht, die in staat is om het beleid dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gevoerd op een duurzame manier

te beïnvloeden, maar draagt ook een echt maatschappelijk project uit. Dit is veranderd in de dagelijkse realiteit van de Brusselse werknemers en wordt uitgewerkt met militanten van op het terrein. Het omvat zowel economische kwesties als voorstellen rond volksgezondheid, mobiliteit, sociale zekerheid, de strijd tegen reactionaire en vrijheidsonderdrukkende ideologieën, arbeidsdiscriminatie, enzoverder.

Onze leuze: "Samen sterk"!

2 | WAT ALS... WE ONS ENGAGEERDEN OM BRUSSEL VERDER TE LATEN "BRUSSELEN"?

Aan de vooravond van de Brusselse gewestverkiezingen van 26 mei 2019 bedreigen twee grote politieke risico's ons Gewest :

1. De ondermijning van het sociaal overleg in Brussel. Dit vormt niet enkel een bedreiging voor onze maatschappelijke projecten, maar ook voor ons sociaal en economisch model, met nefaste gevolgen voor de bewoners en de werknemers in ons Gewest.
2. Het blokkeren van de Brusselse instellingen. Dit bedreigt ons Brusselse model in zijn geheel en het beheer van ons stadsgewest.

Uitleg.

Onze sociale en economische democratie versterken

Sedert 2002 en het Sociaal Pact voor Tewerkstelling werd de kwaliteit van de Brusselse sociale dialoog geleidelijk aan versterkt. Aan het begin van elke legislatuur konden de sociale partners en de Brusselse regering sociale akkoorden sluiten om de sociale partners te betrekken bij het economische en sociale ontwikkelingsbeleid van ons Gewest.

Tijdens deze laatste legislatuur werd met het nieuwe sociale akkoord (de "Strategie 2025"),

1. Enerzijds de werkgeversorganisaties, de middenstandorganisaties en de non-profitsector en anderzijds de representatieve werknemersorganisaties.

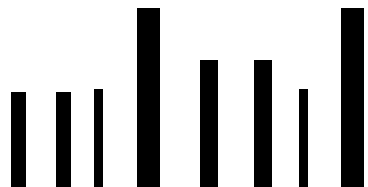
2. Het principe van paritair beheer vormt de kern van onze economische en sociale democratie. Het vertrouwt het beheer van alle materies van de sociale zekerheid (kinderbijslag, gezondheidszorg, ziekte, invaliditeit...) aan de sociale partners toe.

een uniek en innovatief overlegmechanisme, in het Brussels Gewest ingevoerd: de **gedeelde prioriteiten**. Dankzij dit mechanisme kunnen de sociale gesprekspartners¹ tussenkomen bij de opstelling van de voorontwerpen van ordonnantie om een consensus te bereiken.

Met deze nieuwe dynamiek van sociaal overleg werd heel wat vooruitgang geboekt op tal van dossiers, zoals de opstart van de Jongerenгарantie, de omkadering van overheidsopdrachten in de strijd tegen sociale dumping en de versterking van het beroepsopleidingsaanbod in het Brussels gewest.

ABVV-Brussel staat positief ten opzichte van deze dynamiek in het Brussels Gewest, die is ontstaan doordat er werkelijk werd rekening gehouden met het advies van de sociale partners. Dit maakt het mogelijk om de sociale dialoog te bevorderen, wat de economische en sociale ontwikkeling van het Gewest alleen maar ten goede komt.

Een ander positief engagement is de keuze van de huidige Brusselse regering om de rol van de sociale partners te versterken en het principe van het paritair beheer² te behouden voor de bevoegdheden die werden overgenomen na de zesde staats hervorming (tewerkstellingsmaatregelen, dienstencheques, gezondheid en bijstand aan personen, kinderbijslag...).

Na de verkiezingen zal ABVV-Brussel extra oplettend zijn om de Brusselse sociale dialoog te behouden en te versterken. Om dit te bereiken zal de vakbond zich inzetten om de principes van paritair beheer te handhaven en zal zij de Brusselse gewestelijke en gemeenschapspolitici vragen om onverwijld onderhandelingen op te starten met het oog op het sluiten van een nieuw sociaal akkoord ten voordele van een correcte en duurzame stedelijke groei in ons stadsgewest.

De engagementen die hiervoor opgenomen worden door de toekomstige coalitie zijn cruciaal. De garantie op het behoud van een echte en kwalitatieve gewestelijke sociale dialoog is nooit 100% verworven. De gewestverkiezingen van 2019 zijn dus bepalend voor de verderzetting van die dialoog.

De blokkering van de Brusselse instellingen verhinderen

Negen zetels in het Brussels Parlement "volstaan" voor de Vlaamse nationalisten om de gewestelijke regering te kunnen blokkeren wanneer zij dat wensen, aangezien zij dan een absolute meerderheid zouden vormen in het Nederlandstalig college.³

Het decor staat er al.

De gewestverkiezingen worden om de vijf jaar gehouden, op dezelfde dag als de Europese verkiezingen, zonder mogelijkheid ervan af te wijken en vervroegde verkiezingen te houden, zoals het geval is op federaal niveau. De Brusselse regering kan geen ontslag nemen tussen twee gewestverkiezingen zonder de vorming van een alternatieve meerderheid. De bijzon-

dere wet van 1989 voorziet een "anti-blokkeringssysteem" met als doel dat de macht ingevuld blijft.

Het risico bestaat dat de Vlaamse nationalistische partijen, d.w.z. N-VA en Vlaams Belang, samen de meerderheid van de Nederlandstalige zetels in het Brussel parlement behalen. Door deze situatie is de N-VA van doorslaggevend belang om een nieuw meerderheidsakkoord af te sluiten en de gewestregering met dubbele meerderheid te vormen, d.w.z. in het parlement en per taalgroep, dus Nederlandstalig en Franstalig. Deze situatie zou leiden tot een lange, zware of zelfs onmogelijke regeringsvorming.

De bijzondere wet van 1989 voorziet een anti-blokkeringssysteem. Zelfs zonder algemeen politiek akkoord kan dit mechanisme leiden tot de vorming van een regering, maar met aanzienlijke interne discrepanties tussen Franstalige en Nederlandstalige ministers. Door het gebrek aan interne collegialiteit heeft deze regering geen initiatiefrecht. Zo wordt de regering er één van lopende zaken... vijf jaar lang. Deze situatie zou bovendien het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie verlammen, aangezien elk ministerieel besluit dubbel moet worden ondertekend door een Franstalige en een Nederlandstalige minister.

Het is dus geen toeval dat de Vlaamse nationalistische partijen plots een interesse voor Brussel en zijn bewoners ontwikkelen. Zo doet de N-VA een bod op Brussel met zijn campagne "Brussel is ook van ons". Een dergelijke blokkering van de Brusselse instellingen zou kunnen dienen als hefboom om een zevende

3. LE SOIR – dinsdag 11/09/2018 – pagina 1

staats hervorming af te dwingen en zo het Brussels model af te breken.

Als je de resultaten van de recente gemeenteraadsverkiezingen in Brussel bekijkt, zou je kunnen denken dat dit risico nu uitgesloten is. Ondanks de agressieve campagne in 13 Brusselse gemeenten is de N-VA er niet in geslaagd

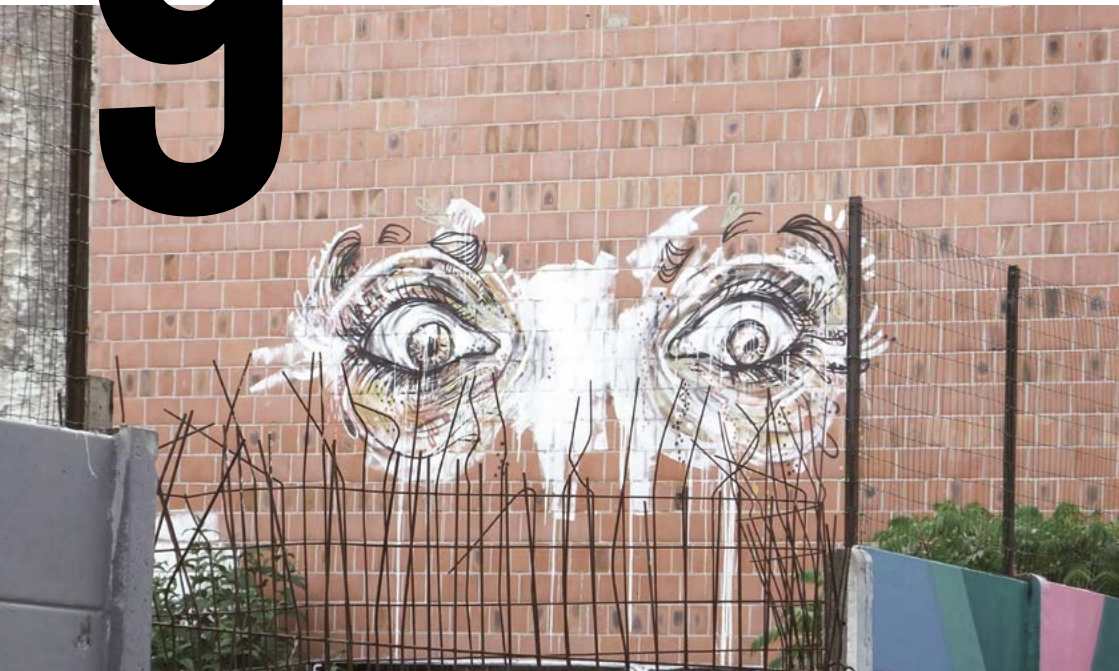
om zich lokaal in Brussel te verankeren. Waakzaamheid is echter nog steeds geboden. Voor de gewestelijke en federale verkiezingen in mei 2019 zal de nationalistische partij minder de lokale kaart moeten trekken. De thema's van deze gewestelijke en federale campagne sluiten ook beter aan bij hun populistische stellingen over migratie, identiteit en veiligheid.

Voor de verkiezingen van mei 2019 roept ABVV-Brussel de progressieve partijen op zich in te zetten voor het behoud en de versterking van de economische en sociale democratie op alle vlakken van de gewestelijke ontwikkeling: werkgelegenheid, economie, opleiding, huisvesting, mobiliteit, milieu, ruimtelijke ordening, gezondheid, sociale bijstand en onderwijs...

Verder is het belangrijk om het gevaar dat weegt op ons sociaal model en de toekomstige ontwikkeling van ons Gewest, duidelijk aan de kaak te stellen. Ook moet de Brusselse kiezer ervan overtuigd worden de rechtse partijen de rug toe te keren, omdat ze geen ander doel hebben dan het vernietigen van ons sociaal model.

NEGEN ZETELS IN HET BRUSSELS PARLEMENT "VOLSTAAN" VOOR DE VLAAMSE NATIONALISTEN OM DE GEWESTELIJKE REGERING TE BLOKKEREN WANNEER ZIJ DAT WENSEN, AANGEZIEN ZIJ DAN EEN ABSOLUTE MEERDERHEID Zouden vormen in het NEDERLANDSTALIG COLLEGE

9

3 | WAT ALS... WE SAMEN WERK MAKEN VAN EEN GEWEST WAAR WE ONS ONTPLOOIEN OP HET WERK ?

De Brusselse werkloosheidscijfers vertonen al enkele jaren een aanhoudende dalende tendens. Het tewerkstellingscijfer van de Brusselselaars stijgt, vooral bij de vrouwen. Ten slotte neemt het aandeel van de Brusselse bevolking in de werkgelegenheid in Brussel toe. Meer dan één op de twee Brusselse werknemers woont in het Gewest.

Wij zijn blij met deze positieve ontwikkeling. Maar de verklarende factoren zijn zeer gevarieerd en niet zo rooskleurig als op het eerste gezicht lijkt. Deze positieve ontwikkeling bevestigt echter dat de weg die sinds de jaren 2000 is ingeslagen in de richting van een stedelijk ontwikkelingsmodel dat gebaseerd is op een economische en sociale dialoog, de juiste is. En dat het een sterk instrument is voor sociale vooruitgang.

De uitdagingen op vlak van tewerkstelling en kwaliteit van het werk blijven echter enorm... Ons stadsgewest is geen eiland. Brussel heeft niet alle sleutels van zijn ontwikkeling in eigen handen. Het beleid van de federale regering heeft vernietigende gevolgen voor de arbeidsomstandigheden op korte en lange ter-

mijn. Bovendien is de stadseconomie sterk onderhevig aan invloeden van buitenaf en ondergaat het diepgaande mutaties (KMO-isering, digitalisering en uberisering van de economie, sociale dumping...).

Door de Brusselse arbeidsmarkt nauwlettend in het oog te houden, stelt ABVV-Brussel vast dat achter deze cijfers de onverminderde en aanhoudende verslechtering van de arbeidsomstandigheden schuilgaat: groei van de deeltijdse tewerkstelling, toename van de tijdelijke tewerkstelling, ontwikkeling van atypische arbeidsvormen, verspreiding van "schijnzelfstandigheid" onder invloed van de nieuwe managementmethoden waaronder de digitalisering. Deze verschillende fenomenen dragen bij tot de precarisering van de arbeid... en van de werknemers-Brusselselaars. Deze evolutie wordt nog versterkt door het activeringsbeleid dat werd ingevoerd met de Actieve Welvaartsstaat (degressiviteit, beperking in de tijd van de werkloosheid, sancties en uitsluitingen). Daarbij mogen we niet vergeten dat de precarisering van de arbeid en de gevolgen van het activeringsbeleid vrouwen extra hard treffen.

**VOOR HET ABVV-BRUSSEL IS HET EEN ABSOLUTE
NOODZAAK DAT DE STRIJD TEGEN WERKLOOSHEID
HAND IN HAND GAAT MET DE BESTRIJDING VAN DE
GROEIENDE PRECARISERING, DE ZWAARTE VAN HET
WERK EN DE SOCIALE DUMPING**

Tegelijk met de toename van atypische tewerkstellingsvormen neemt het aantal voltijdse banen - voor het ABVV de enige echte tewerkstellingsvorm die een echte garantie biedt op bestaanszekerheid – nauwelijks toe.

Voor het ABVV-Brussel is het een absolute noodzaak dat de strijd tegen werkloosheid hand in hand gaat met de bestrijding van de groeiende precarisering en zwaarte van de arbeid en van de sociale dumping.

EISEN

Om deze zorgwekkende verslechtering van de arbeidsomstandigheden in Brussel het hoofd te bieden, is het absoluut noodzakelijk om de **rechtsstaat te herstellen**. Mocht het arbeidsrecht worden toegepast, zou het ons beschermen tegen veel misbruiken en de sociale dumping beperken. Dit vereist echter dat de overheid de naleving ervan afdwingt en de nodige middelen investeert in de sociale inspectie en de arbeidsrechtbanken. Het Gewest draagt een deel van de verantwoordelijkheid door de bevoegdheden waarover ze beschikt (bemiddeling, uitzendwerk, buitenlandse arbeid, steun aan ondernemingen, buurtdiensten, sociale economie, non-discriminatie, omkadering en regulering van nieuwe activiteiten door de uberisering van de economie...).

ABVV-Brussel vraagt de invoering van een **paritair kader voor de verschillende tewerkstellingsmaatregelen** die de Brusselse Gewestregering ontwikkelt (stages, Activa, artikel 60...).

Dit moet leiden tot de ontwikkeling van kwalitatieve tewerkstelling in Brussel.

ABVV-Brussel beveelt eveneens de invoering aan van **reconversiecellen "Tewerkstelling-Opleiding"** in Brussel. Hiermee moeten werknemers die het slachtoffer zijn van een collectieve sluiting of collectief ontslag zich kunnen omscholen, dankzij de actieve deelname van sectorale vakbondsorganisaties en een collectieve aanpak van het beheer van bedrijfsherstructureringen.

ABVV-Brussel steunt de eis voor een **collectieve arbeidsduurvermindering met loonbehoud en compenserende aanwervingen**. Het resultaat van de economische groei en de productiviteitswinst moet herverdeeld worden ten voordele van de werknemers, die al te vaak over het hoofd worden gezien door het regeringsbeleid. Deze eis, die centraal staat in de vakbondsstrijd, kan een doortastend antwoord bieden op de problemen van de huidige arbeidsmarkt. Het Gewest vervult een echte laboratoriumrol in de activiteitensectoren die onder zijn bevoegdheid vallen.

Tot slot en eerst en vooral moet de verborgen zijde van het tewerkstellingsbeleid belicht worden. Er moet een **permanente monitoring van de kwaliteit van het werk** opgestart worden in het Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding. Hoewel de lage werkloosheidscijfers en de stijgende werkgelegenheidscijfers op het eerste gezicht een positief beeld geven, moeten we ook kijken naar kwalitatieve indicatoren, met name die met betrekking tot gender en diversiteit.

Een voorwaarde voor het welslagen van een rechtvaardige en duurzame ontwikkeling van het Gewest is de uitwerking van een beleid voor het behoud en onthaal van nieuwe bedrijven op zijn grondgebied. Bedrijven in stedelijke gebieden worden geconfronteerd met specifieke beperkingen waarvoor de overheid oplossingen moet aandragen. Voorbeelden hiervan zijn de file- en mobiliteitsproblemen die negatieve gevolgen hebben voor werkne-

mers en bedrijven, en de complexe en soms lange procedures voor het verkrijgen van milieu- en stedenbouwkundige vergunningen. Tot slot blijft ABVV-Brussel de ontwikkeling van een stadsindustrie steunen en vraagt het daarom de invoering van een Brussels industrieplan. Bijzondere aandacht moet gaan naar de specifieke problemen van bedrijven zoals het gebrek aan beschikbare industrieterreinen en de problemen met het goederenvervoer.

4 | WAT ALS... DE BRUSSELSE JONGEREN EEN GARANTIE HADDEN OM EEN JOB MET ECHTE TOEKOMSTPERSPECTIEVEN TE VINDEN ?

Sedert 2013 is de jongerenwerkloosheid almaar gedaald dankzij de gunstigere economische conjunctuur. Volgens de cijfers van Actiris is er een daling tot 31,3% in 2014 en tot 24,7% in 2018.¹ Deze zeer positieve evolutie verbergt desalniettemin een andere realiteit die veel minder positief is: de groeiende precarisering van de situatie van jongeren op de arbeidsmarkt.

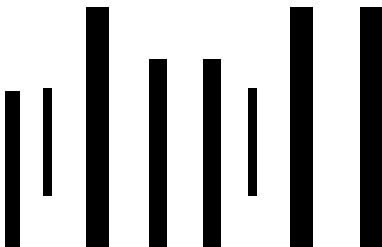
8 De regering-Michel heeft het activeringsbeleid en de controle van de werkzoekenden nog versterkt net zoals de verstrenging van de toegang tot inschakelingsuitkeringen. Dit komt bovenop een andere maatregel van sociale achteruitgang, die van de beperking in de tijd van diezelfde inschakelingsuitkeringen. Als gevolg van dit beleid hebben heel wat jongeren geen andere keuze dan preciaire arbeidsomstandigheden te accepteren die vaak afgewisseld worden met werkloosheidsperiodes en onzekere arbeidsovereenkomsten. Tussen 2013

en 2017 is het aandeel van jonge loontrekken met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur gestegen van 37% naar 56,5%. Bovendien bedraagt het aandeel "NEETS" (jongeren zonder werk, studies of opleiding) 19,8% in Brussel... Concreet betekent dit dat 1 op 5 Brusselse jongere onder de radar blijft!²

Tegenover deze situatie blijft ABVV-Brussel, naast de algemene eisen om de kwaliteit van de arbeid te verbeteren, sterk aandringen op de beëindiging van de activerings- en sanctie maatregelen die gericht zijn op werkloze werknemers, met inbegrip van de maatregelen die specifiek betrekking hebben op jongeren. Dit betekent een herziening van het samenwerkingsakkoord inzake de begeleiding en actieve opvolging van de werklozen. De middelen die nu aan controle worden besteed, moeten worden geïnvesteerd in zinvolle initiatieven (maatregelen op het vlak van onderwijs en

1. <https://press.actiris.be/de-jongerenwerkloosheid-blijft-verder-dalen-in-brussel-93-in-een-jaar-tijd#>

2. De geharmoniseerde werkloosheidsgraad van jongeren van minder dan 25 jaar is bijna 35% in 2018 (volgens de definitie van ILO dat rekening houdt met de jongeren die niet ingeschreven zijn bij ACTIRIS). Bron: "De evolutie van de Brusselse arbeidsmarkt", Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid, maandelijks verslag, augustus 2018.

opleiding, ondersteuning bij het zoeken naar werk, het scheppen van banen, enz.).

Sedert 2013 heeft de Brusselse overheid zich met de Jongerengarantie geëngageerd om aan elke Brusselse jongere in inschakelingsperiode na 6 maanden een baan aan te bieden, een opleiding, of te laten deelnemen aan beroepsactiveringmaatregelen (stage, vrijwilligerswerk, beroepstest...). ABVV-Brussel heeft het principe van de Jongerengarantie ondersteund omdat het de collectieve verantwoordelijkheid van de overheid voor de bestrijding van de jongerenwerkloosheid versterkte.

EISEN

Gezien de toenemende onzekerheid van de jongeren op de arbeidsmarkt (56,5% van de Brusselse jongeren met een contract voor bepaalde duur in 2017) roept ABVV-Brussel op tot een **versterking van de Jongerengarantie**. Dit moet een echte garantie bieden en ervoor zorgen dat de Brusselse jongeren een echte job vinden die minimum een voltijdse arbeidsovereenkomst van minstens 1 jaar biedt, met toegang tot opleidingen.

Het ABVV blijft zich sterk verzetten tegen de maatregel van de federale regering om een verplichte gemeenschapsdienst op te leggen aan werkzoekenden.

56,5%

VAN DE JONGEREN TUSSEN 15 EN 24 JAAR HEBBEN EEN CONTRACT VAN BEPAALDE DUUR, WANT DIT IS "BETER DAN NIETS"

5 | WAT ALS... DIVERSITEIT EEN ECHTE TROEF ZOU ZIJN IN ONS GEWEST ?

Brussel is een kosmopolitisch en multicultureel stadsgewest dat per definitie openstaat voor de wereld. Voor ABVV-Brussel vormt deze mix van origines en nationaliteiten op een oppervlakte van 160 km² zowel een onbetwistbare toegevoegde waarde als een uitdaging op het vlak van integratie, wederzijds begrip en participatie van iedereen in de samenleving.

Sedert zijn oprichting engageert ABVV-Brussel zich voluit in de strijd tegen vrijheidsonderdrukkende ideologieën (racisme, seksisme, homofobie) en discriminatie in al haar vormen. De vakbond voert bewustmakings- en vormingsacties voor werknemers en neemt actief deel aan het beleid ter bevordering van diversiteit en bestrijding van discriminatie in de Brusselse bedrijven en overheidsdiensten. Maar de resultaten van de diversiteitsplannen die begin 2007 opgezet werden in Brussel zijn niet onverdeeld positief, meer bepaald wat betreft de daadwerkelijke voordelen voor de betrokken werknemers.

Voor het ABVV is de problematiek van discriminatie essentieel: het huidige neoliberale systeem berust op een mechanisme van concurrentie tussen de werknemers voor de beschikbare banen. Deze neerwaartse druk op de arbeidsvoorwaarden en de bestaanszekerheid houdt in dat iedereen op een bepaald moment gediscrimineerd en "gediskwalificeerd" kan worden op de arbeidsmarkt. Wie gespaard blijft, aarzelt vaak betere werkomstandigheden te eisen uit angst naar de categorie van de uitgesloten te worden. Deze onzekerheid, deze concurrentie per opbod, drijft de werknemers uit elkaar, en brengt schade toe aan de syndicale strijd voor het behalen van collectieve arbeidsrechten en de verdediging ervan. Tot slot merken we op dat de opdeling van de arbeidsmarkt op basis van geslacht voortduurt. Dit is te wijten aan vastgeroeste genderrollen maar vaak ook aan onaangepaste werkomstandigheden of simpelweg aan discriminatie, seksuele intimidatie inbegrepen. Deze vormen van segregatie

beperken de toegang tot waardige en kwaliteitsvolle banen en remmen sociale promotie voor vrouwen af.

In dezelfde lijn moet de problematiek van migranten zonder papieren op een humane en respectvolle manier wordt aangepakt. Door te profiteren van hun kwetsbare administratieve en sociale situatie, ontwikkelt zich een parallelle economie, in de marge van de sociale rechten die na harde strijd verworven werden. Deze sociale dumping oefent druk uit op de werkomstandigheden en de salarissen van alle werknemers.

EISEN

ABVV-Brussel eist bijkomende inspanningen op vlak van de strijd tegen discriminatie in al zijn vormen in het Brussels Gewest en meer bepaald via de **invoering van praktijktesten**, die systematisch moeten gebeuren. Er moeten sancties komen voor werkgevers die zich schuldig maken aan discriminatie, en ze moeten ver-

plicht worden een diversiteitsplan op te stellen. De gewestelijke en sectorale socio-economische monitoring moet de discriminatie op de Brusselse arbeidsmarkt en de evolutie ervan sector per sector analyseren om corrigerende acties te voeren.

Racisme verdeelt de werknemers en leidt de aandacht af van de echte sociale kwesties en ongelijkheid met simplistische identitaire of zogezegd "culturele" antwoorden en verklaringen. ABVV-Brussel eist een echt **strijdplan tegen racisme** in het Brussels Gewest, waaraan alle betrokken actoren meedoen.

Ten slotte zou het Gewest gebaat zijn bij de ontwikkeling van **een economisch migratiebeleid** dat openstaat voor arbeidsmigranten die zich op zijn grondgebied bevinden, met en zonder papieren, meer bepaald door de hervorming van de arbeidskaart-B. De maatregelen voor het onthaal en de socioprofessionele integratie van buitenlanders moeten versterkt worden door de vakbondsorganisaties erbij te betrekken.

11

184

**NATIONALITEITEN.
BRUSSEL IS EEN KOSMOPOLITISCH EN
MULTICULTUREEL STADSGEWEST**

6 | WAT ALS... WE EEN STAD UITVONDEN WAAR HET GOED LEVEN IS ?

Nationaal gezien is het Brussels Gewest een echte economische long die staat voor de tewerkstelling van 700 000 personen waarvan een beetje minder dan de helft er niet woont. Maar de resultaten van deze economische vitaliteit zijn niet correct herverdeeld: bijna 30% van de Brusselse bevolking leeft onder de armoededrempel. Voor ABVV-Brussel moet de overheid kunnen zorgen voor een rechtvaardige herverdeling van de collectieve gewestelijke rijkdom voor iedereen. De nadruk moet liggen op de kwaliteit van de groei en de eerlijke verdeling ervan, niet op groei tot elke prijs. Deze verandering van visie die ons gewest nodig heeft, kan gebeuren via de opbouw van een rechtvaardig en duurzaam ontwikkelingsmodel met een driedelige doelstelling: goede werkomstandigheden voor iedereen, herinvesteren in de ontwikkeling van openbare diensten en ondersteunen van een milieuvriendelijke economie.

WAT ALS... MOBILITEIT EEN OPLOSSING EN NIET MEER EEN PROBLEEM WORDT ?

Mobiliteit vormt momenteel een van de grootste uitdagingen voor het Brussels Gewest: de toenemende auto-druk bedreigt de economische ontwikkeling, maar heeft ook een zeer negatieve impact op het milieu, het klimaat en de facto op de volksgezondheid. Gezien de urgentie is het de hoogste tijd dat Brussel een ambitieus mobiliteitsbeleid uitwerkt.

Voor ABVV-Brussel is het van essentieel belang dat er een duurzaam mobiliteitsbeleid wordt gevoerd in overleg en samenspraak met de regering en de sociale partners. Maar dat is niet alles: de inspanningen moeten ook gericht zijn op de bewustmaking en de mobilisering van de werknemers. In Brussel bestaat hiervoor een instrument : de bedrijfsvervoerplannen. Helaas

365 000

HET AANTAL AUTO'S DAT ELKE DAG
IN BRUSSEL RONDRIJDT

zijn de werknemers en hun vertegenwoordigers momenteel al te vaak onvoldoende betrokken bij de uitwerking en de uitvoering ervan. Maar als we de mobiliteitsgewoonten van de werknemers echt willen veranderen, is het uiterst belangrijk om hen erbij te betrekken en te sensibiliseren.

EISEN

Het Gewest moet de bedrijven en hun werknemers meer sensibiliseren en responsabiliseren om de mobiliteitsproblemen op te lossen. Er bestaan tal van alternatieven voor Koning Auto maar ze worden onderbenut. Om de werknemers **meer te betrekken in de uitwerking van bedrijfsvervoerplannen** pleit ABVV-Brussel voor een versterking van de middelen die geïnvesteerd worden in het advies, de opleiding en de omkadering van de vakbondsafgevaardigden.

WAT ALS... TOEGANG TOT GEZONDHEIDSZORG NIET LANGER EEN LUXE WAS MAAR EEN RECHT ?

Op het vlak van gezondheid vat één statistiek het Brussels onbehagen goed samen: bijna één vierde van de Brusselse huishoudens (22,5%)

verklaart gezondheidszorgen te hebben uitgesteld omwille van financiële redenen. Voor ABVV-Brussel is deze situatie onaanvaardbaar en noodzaakt het de invoering van een laagdrempelige gezondheidszorg. Het gaat om maatregelen voor mensen in grote moeilijkheden die vaak niet gedekt worden door de sociale zekerheid. Meer globaal moet ons sociaalzekerheidsmodel beschermd worden en zich wapenen tegen de ontwikkeling van een gezondheidszorg met twee snelheden. Brussel moet een gezondheidsbeleid en beleid van bijstand aan personen voeren dat rekening houdt met de verschillende gezondheidsdeterminanten, zoals de kwaliteit van werk en huisvesting, de kwaliteit en toegankelijkheid van gemeenschapsdiensten en -voorzieningen, het milieu, de verschillende levenswijzen, enz... En dit met een zo breed mogelijke solidaire financiering en een territoriale controle van het aanbod. Tot slot moet er dringend bijzondere aandacht gaan naar de almaar zorgwekkendere werkomstandigheden van de gezondheidswerkers.

EISEN

Het is van het grootste belang om de beleidslijnen die het Gewest heeft uitgezet op het vlak van gezondheid verder uit te bouwen. Dus zowel de **gecoördineerde uitbouw van de eerstelijnsgezondheidszorg als de ontwikkeling van diensten en zorgen aan huis**. Maar deze verschuiving naar ambulante zorg mag

22,5%

VAN DE BRUSSELSE HUISHOUDENS
VERKLAART GEZONDHEIDSZORGEN
TE HEBBEN UITGESTELD OMWILLE
VAN FINANCIËLE REDENEN

niet leiden tot een geneeskunde met twee snelheden. Daarom moet het beheer van het gezondheidsbeleid publiek blijven via het paritair beheer van IRISCARE, de nieuwe Brusselse overheidsinstelling belast met Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslagen.

WAT ALS... WE ONZE LEEFPLEK DICHTER BIJ ONZE WERKPLEK BRACHTEN ?

Ondanks de herhaalde oproepen van het ABVV (zoals in het memorandum van 2009 en 2014) blijft de toegang tot fatsoenlijke huisvesting een fundamentele uitdaging in Brussel. Voor het ABVV mag de internationale positie van Brussel geen excuus vormen voor de talrijke problemen waarmee onze hoofdstad al lang geconfronteerd wordt. Bij wijze van voorbeeld : de wachtlijst voor sociale woningen staat op ontploffen met bijna 40 000 gezinnen op de lijst voor slechts... 36 000 bestaande eenheden !

Voor ABVV-Brussel moet het stadsontwikkelingsbeleid voluit gaan voor het "recht op de stad". Iedereen die het wil, moet kunnen wonen in een woning in de buurt van waar hij/zij werkt en die zowel op het vlak van woonbaarheid als van energie kwalitatief is. Ook

moet iedereen gebruik kunnen maken van behoorlijk ingerichte publieke ruimten met collectieve voorzieningen zoals kinderopvang, scholen, openbaar vervoer, enz. Deze eis moet in de praktijk gebracht worden door de toekomstige Brusselse regering, die ook de sociale mix en het volkse karakter van historische wijken die bedreigd worden door "gentrificatie" nauwlettend in de gaten moet houden.

EISEN

ABVV-Brussel pleit ervoor om de **bouw van nieuwe openbare huisvesting** voor gezinnen met bescheiden en gemiddelde inkomens daadwerkelijk weer op gang te brengen.

Van groot belang is ook de **oprichting van een universeel gewestfonds** voor huurwaarborg, dat tot stand komt via de huurwaarborgen van alle huishoudens. De meest kwetsbare gezinnen doen mee via bijdragen die in verhouding staan tot hun inkomen. Dankzij dit fonds kan iedereen beschikken over een verzekeringsdekking gebaseerd op het model van de sociale zekerheid. Bovendien komt er met zo'n fonds een beter zicht op de Brusselse huurmarkt (en kan het beleid dus navenant worden aangepast). Tot slot kunnen door de omvang en het rendement van het fonds bijkomende middelen vrijkomen voor het huisvestingsbeleid.

€235 000

DIT IS DE GEMIDDELDE
PRIJS VAN EEN APPAR-
TEMENT IN BRUSSEL

Het ABVV ondersteunt de invoering van een overheidsbeleid dat de ongebreidelde stijging van de vastgoedprijzen bestrijdt. Deze prijsstijging, die veel sterker is dan de loonsverhoging,

verhindert veel Brusselse werknemers - en meer bepaald jongeren - om een woning te kopen of zelfs te huren in Brussel.

7 | WAT ALS... DE GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN WERKELIJKHEID WERD ?

Voor het ABVV blijft de gelijkheid tussen vrouwen en mannen een dagelijkse strijd. Wat eigenlijk vanzelfsprekend zou moeten zijn, blijft op heel wat vlakken een vrome wens. Het Gewest heeft eindelijk een Adviesraad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen opgericht. Deze raad onderwerpt alle beslissingen aan een gendertoets. Hoewel dit een zeer goed instrument is, moet het in de loop van de volgende legislatuur nog beter uitgewerkt en versterkt worden.

De volgende regering moet twee aanhoudende problemen verder aanpakken :

1. Het aantal **kwalitatieve initiatieven voor kinderopvang** in de openbare en non-profitsector aan een toegankelijk prijs, zodat vrouwen en mannen voltijds kunnen gaan werken, en waarbij de werknemers van deze initiatieven een correct statuut en arbeidsomstandigheden moeten worden gegarandeerd.
2. De situatie van **eenoudergezinnen** is zowel op economisch als sociaal vlak verontrustend. Meer bepaald de problemen op het vlak van toegang tot tewerkstelling en opleidingen worden weinig of slecht aangepakt door het gewestelijk beleid. De strategie 2025 bevatte een actieplan waaraan tot op vandaag geen gevolg is gegeven.

15

DE VOLGENDE REGERING MOET TWEE AANHOUDENDE PROBLEMEN VERDER AANPAKKEN : HET AANTAL KWALITATIEVE INITIATIEVEN VOOR KINDEROPVANG EN DE SITUATIE VAN EENOUDERGEZINNEN DIE ZOWEL OP ECONOMISCH ALS SOCIAAL VLAK VERONTRUSTEND IS

VOOR^{EEN}
DEGELIJKE
JOB **NIET**
ZOMAAR
EEN JOB